בסוד שיח

שמואל מאיר: על הנהגת המפד"ל לפעול מיד לאיחוד שתי רשימותיה בירושלים

מאת שאול שיח

מקנאת בתוכי חשדנות מולדת לסקרי־דעת. קהל, וזו גברה כאשר ראיתי את מה שהבטיחו הסקרים "הרציניים ביותר" ליצחק מודעי (ליבדלים) ומשה ברש (פיקנטי") ומה היו תוצאות האמת בקלפי. בפחות סקפטיות אני מתייחס לסקרים של מפלגות המנבאים הצלחה לרשימה יריבה ובמועד שאינו סמוך לבחירות.

שמואל מאיר יו"ר סיעת המפד"ל בעיריית ירושלים וראש מחלקת החינוך

משום כך, גיליתי השבוע עניין רב בסקר־דעת קהל שלא הוזמן על־ידי המפד"ל, אלא דווקא על־ידי יריבותה המנבא למפד"ל סיכוי להכפיל את כוחה בירושלים בבחירות המוניציפאליות, שייערכו בנובמבר 1993.

מאחורי הסיכוי הזה עומדים שני נציגים בלבד, שאת האחד מהם, שמואל שקר, כיבדנו בדברי־שבח לא אחת במדור זה, והשבוע פגשנו בנציג השני, שהוא דווקא הראשון בתואר, שמואל מאיר המכהן יו"ר סיעת המפד"ל בעיריית ירושלים ויו"ר ועדת החינוך בעיריה. שמואל או בכינוי שמוליק מאיר הוא גם מנכ"ל רשת "צביה" לבנות המקבילית של "נעם", וה"בולדוזר" הזה, בלי עין הרע, עושה בעיריה מה שעשה ל"צביה".

סוד ההצלחה של מאיר טמון, כנראה, ביכולתו להפיץ מתוכו מאגרי התלהבות לכל נושא שבו הוא נתון באותה שעה. בשעות הלילה המאוחרות היה עסוק בהכנות אחרונות להכנסת כלה לחופה, צעירה קשת־יום, ביום שלמחרת, ובפלאפון הבטיח פגישות נוספות עוד לאותו לילה, ופשוט לא הבנתי איך עושים זאת מבחינה פיזית. שכן, בכל שעות היום היה טרוד בנושאים קטנים וגדולים, "הטרדות" של אזרחים מנאמני הציונות הדתית הרואים בו כתובת גם לבעיות שאינן בתחום אחריותו. מאיר עצמו מדבר בלשון "אנחנו" ומסרב לזקוף הישג כלשהו לעצמו, למרות שיריבי המפד"ל בעיריה מעידים בהסכמה, כי טביעת אצבעותיו ניכרת בעשייה הגדולה של המפד"ל בירושלים. סדי קולק אינו מסתיר את הסתייגותו מהשקפת עולמו של מאיר, אך מוסיף תמיד: "איני יכול לעמוד מול הזן שלו". מזרח ירושלים היא המגרש הבלעדי שלו וספר עברכס יכול ובוודאי יתאר בבוא העת בעסיסיות את מעלליו של מאיר למען יהודה.

מאיר הוא מתלמידי "מרכז הרב", נשוי ואב לשמונה.

מה יהיה לאחר פרישת "שדרי", במי תתמוך המפד"ל במעמד הליברל או בזה של העבודה?

שמואל מאיר: הנושא ידון במוסדות המפד"ל בירושלים ומה שיקבע – זה יעמוד המועמד לגבי הצרכים היחודיים של הציבור הדתי לאומי בירושלים. לאמור: חינוך, הבנייה במזרח העיר ותנועות הנוער הדתיות.

נבוך לרגע זה הכל פתוח בכפוף לתנאי הנ"ל.

ומה הסיכוי לאיחוד שתי הרשימות זו של המפד"ל וזו של "אמונה"?

שמואל מאיר: הנושא הזה חייב לבוא על תיקונו, ויש לעשות הכל כדי שנופיע במלוכד. צריך להשתדל שמספר רב של מועמדים טובים יתמודדו על המקומות הריאליים ברשימה לעיריה, כדי שנצא לציבור עם רשימה מכובדת ומשקפת.

היו כבר שיחות ונישושים לאיחוד שתי הרשימות ואני מקווה שראשי התנועה "יכנסו לסוגיה הזאת בצורה רצינית בהקדם האפשרי. חשוב מאד שהשיחות והדיונים יתקיימו עכשיו, כדי שנוכל להתרכז במערכת הבחירות עצמה. במערכת הבחירות הזאת, על־פי כל האינדיקאציות צפויה, בע"ה, עלייה למפד"ל בירושלים.

משום מה?

שמואל מאיר: בקארנציה הזאת היתה תנופה בנושא החינוך. כל הזרמים למיניהם המזוהים עם המפד"ל בירושלים ובראשם הממ"ד זכו בתשומת־לב מיוחדת בתחום הבנייה וב־שעות תקן". שבעה מבנים נמצאים עתה בבנייה ומי שמצוי בעניינים יודע כי אין זה קל להשגה. בשכונות הוקמו בתי־כנסת חדשים ולקהילות אחרות הוקצתה קרקע לבנייה ובתקופה הקרובה יתחילו בבנייתם. ברגע זה נמצאים (!) 14 בתי־כנסת בבנייה.

תנועות הנוער "בני־עקיבא", "עזרא" ו"אריאל", כל אחת לפי גודלה יצאו למרחב, ולא פחות חשוב, הציבור גילה שיש לו נציגים טובים בעיריה גם ברמת הפרט. הוא פונה ונענה.

ה"ביבי" שלך הוא מזרח העיר מה קרה שם?

שמואל מאיר: קורה הרבה ובהרבה מישורים, ואנשי המפד"ל מובילים את זה. המישור הראשון הוא טיפול בתושבים הגרים באזורים לא יהודים רוגמת הרובע המוסלמי. יש להבטיח להם את התשתיות ואת הרחבת התהיישבות. נושא נוסף: "כביש עוקף מזרחי", כביש זה יפתח אופציות חדשות של שימושי קרקע לבנייה. הכביש יתחיל בגילה, יעקוף את העיר ממזרח ויגיע עד "פסגת זאב". לקחנו לידיים את הפיקוח על הבנייה ועצרנו את ההשתוללות של הבנייה הבלתי חוקית של הערבים שם. קשה להרחיב את הדיבור בנושא זה, אך אציין שהערבים עצמם המתגוררים במקום באופן חוקי נהנים מהפיקוח הזה ומשתפים פעולה. בשלבים מתקדמים של תכנון נמצאת שכונת "הר חומה" והיא תשוזה בגודלה לשכונת גילה. ברגע הנוכחי משפטי. אגב, מדובר בארמות יהודיות שנקנו בשנות ה־20. פרוייקט נוסף (400 יחידות דיור) בג'בל מוכתר, והעיקר: יהודים ממשיכים לקנות באופן פרטי קרקעות מהערבים ועל המפה 3 פרוייקטים חדשים במזרח העיר על קרקע פרטית ובמימון פרטי. ואין זה עדיין סוף הסיפור.

למה לא נשמע קולכם בעניין העצמות ואזרונת הקבורה של יהודים שנחשפו עליד הבבעה הצרפתית?

שמואל מאיר: פעלנו מאחורי הקלעים להגיע לסיכום שאליו הגיעו בסוף ואפשר היה להגיע לסיכום זה גם בלי ההפגנות. בהתערבות אישית של סדי קולק הוחזרו הארונות והעצמות והובאו לקבורה מכובדת.

אתה מתכוון להציג מועמדותך לקואורניציה נוספת?

שמואל מאיר: כתניאי שהחברים יכחרו בי.

אתה חבר בוועדת התגוי של הקמת מבנה העירייה החדש ובוועדה להבטון ובניה של העירייה. אתה מעורב בשיחותיו אזורי מלחה ומטולה והבבירשים העוקיים. מה אתה בעצם צריך את זה?

שמואל מאיר: מכוח זה אתה יוצר לך נקודות אחיזה בעיריה ויכולת השפעה. מכוח זה, למשל, אתה מצליח להחליף את מערכת הבבירשים בקריית משה וגבעת שאול ולאחריהן נעבור לגבעת מרדכי – שכונות שרוב אוכלוסייתן רתית.

קיבלים על האגרות הבבוחות?

גם בזה נטפל בע"ה.

ביקורת על רבין מבית

מה שקרה עם יובל פרנקל, מועמדו של אש הממשלה להכונת מזכ"ל העבודה יקרה לו ליצחק רבין גם בתחומים אחרים – מאיימים פעילים מרכזיים של מפלגת העבודה. הללו קובלים על כך, שהוא "מצפצף" על המפלגה" ואינו מאפשר מיניים בסביבתו הקרובה לכל מי שקשור עם רחוב הירקון 110.

אין ספק, כי כל הפעילים הללו לא היו מרימים ראש, אלמלא חשו באכזבת הרחוב מקצב יישומן של ההבטחות שנתן מר רבין ערב בחירתו. אחד התומכים הבולטים במר רבין, העתונאי אמנון דנקנר, יצא במאמר לא מחמיא נגד ראש הממשלה וקולות ברוח דומה שומעים מעתונאים אחרים שנמנו על "תאבי המהפך" וחשו בעד בחירתו של יצחק רבין. ראשי הליכוד ציינו השבוע, כי מר רבין מוסיף בכל נאום כמה חודשים למועד המתוכנן לכינון האוטונומיה. "הוא התחיל בששה חודשים, עבר לתשעה ועכשיו שמענו אותו מדבר על 12 חודש..."

טיפול דיפלומטי לאדמו"ר מגור

האדמו"ר מגור, הגאון רבי פנחס מנחם אלטר שליט"א זכה בראשית השבוע לתשומת לב מיוחדת ממשרד החוץ הישראלי וממשרד ראש הממשלה. פקידים בכירים במשרדים הללו, שידעו על יציאת האדמו"ר ללונדון, פנו לשגרירות הישראלית בלונדון, כדי שאיש מטעמה יקבל את האדמו"ר למרגלות המטוס, כדי שלא ייאלץ לעמוד בתור לבדיקת הדרכונים. לוח הזמנים הצפוף הכתיב לאדמו"ר טיסה במטוס של "בריטיש איירווייס" אך חזרה טס, כמובן, ב"אל־על". שתי חברות התעופה עשו מאמצים גדולים לכבד את האדמו"ר ככל שרק ניתן.

פרס הסובלנות הגיע באיחור

השבוע זכה נשיא התנועה העולמית של המפד"ל, ד"ר יוסף בורג בפרס הסובלנות במעמד מרשים במשכן הכנסת. אין ספק, כי אם לא היה פרס שכזה, צריך היה להמציאו במיוחד בשביל ד"ר יוסף בורג, ופלא שהוא ניתן לו רק עכשיו.

ביומני אני מוצא את הסיפור הבא, שהייתי עד לו, והזה תרומתי הצנועה לניסוקים בעד הפרס.

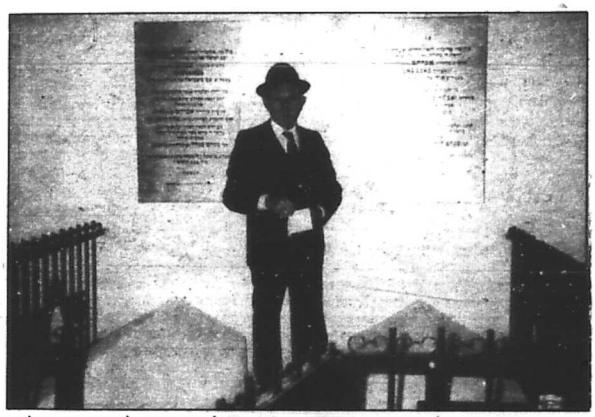
בעיצומו של המאבק לתיקון חוק השבות, כאשר ד"ר בורג כיהן כשר פנים, זכה הוא למירב הביקורת, משום שחוק השבות מיושם למעשה במשרד הפנים. בשבוע מסויים הגיעה המתיחות בין שר הפנים לבין "הוועד למען שלמות העם", שריכז את המאבק לשינוי החוק הנ"ל, לשיא חסר תקדים. וכך רצה המקרה שפעיל מרכזי של "הוועד" נפגש פנים־אל־פנים עם ד"ר בורג במשכן הכנסת. הפעיל לא יכול היה לשלוט ברגשותיו והוא פשוט רקק לעברו והשלים את המעשה בקריאת גנאי בוטה בשפת האידיש. ד"ר בורג לא הוציא הגה מפיו הביט במבט נוקב עם שמץ של חיוך בראש והלך לדרכו.

כשבועיים לאחר מכן נאלץ אותו איש לשבת ממולו של ד"ר בורג הפעם בליישכתו, לשכת שר הפנים, כדי לרון על תקציב המוסדות שהוא היה אחראי להם. הייתי נוכח בשני המעמדים. ד"ר בורג באצילות שאין למעלה ממנה, קיבל את האיש במאור־פנים, לא הוכיר לו מלה על האירוע שארע רק כמה ימים לפני כן ודן עמו על סעיפי התקציב כאילו מדובר באיש סיעת ל"מפנה" המכהן כראש עיר אי־שם. במשך שנים, למרות היריבות שנמשכה, הביע האיש העֵרכה בכל הזדמנות למידותיו התרומיות של ד"ר בורג. אני משוכנע כי אילו ידע על הפרס היה בא לחלוק כבוד לשר הפנים לשעבר.

התחום הסמוי של טדי קולק

על ראש עיריית ירושלים הפורש, טדי קולק ישנם סיפורים לרוב על פגישותיו עם אישי מדינה שונים בעולם הרחב, על כושרו לגייס כספים ועל שנאתו את התנפים וחסרי התוליות. איש עוד לא כתב על מערכת יחסיו עם עולם הרבנות ועל קשריו ההדוקים עם ראשי ישיבות ודמויות מעולם התורה. מקורבו סיפר לי השבוע, כי בכל עת שהרב הראשי לישראל הגר"א שפירא שליט"א היה מזמין אותו לשיחה, הוא היה נענה מיד וללא כל ניסיון לדחותה. וכאשר היה מגיע לפגישה, היתה מתפתחת שיחה בין ראש העיר לרב הראשי שגלשה הרבה מעבר לזמן המתוכנן. השניים נמנעו מלגלות מה דובר בפגישות הללו, אך ככל הידוע נענה טדי קולק לכל פנייה של הרב הראשי.

מאבק הירושה בסניף ירושלים של העבודה תופס תאוצה וגוברת בו ההתנגדות לעמוס מר־חיים, מתוך חשש כי ייקשה עליו לגבור על מועמד הליכוד שיהיה, ככל הנראה ח"כ אהוד אולמרט. בסניף העבודה הזהו להשתעשע במועמד של פשרה או יותר נכון מועמדת של פשרה והכוונה לח"כ דליה איציק, שזכתה בתמיכה מאסיבית של קולות ב"פריימריס" לבחירת מועמדי העבודה לכנסת. שר התוץ, שמעון פרס ושר התיירות, עוזי ברעם עשויים להיות השושבינים של המהלך הזה.

ר' יהודה וידבסקי השלים באחרונה הקמת "הציון" מעל קבריהם של האדמו"רים לבין מוכמצובב זצ"ל בעל "אבני־נזר" ובעל "שם משמואל". בתמונה: ר' יהודה וידבסקי במוכמצובב, פולין, מניח את ה"קוויטל" הראשון על ה"ציון". עתה הוא משקם את בית התלמין ההיסתורי הגדול בלודז'.